

4.8.2014

Dnro 60/62/14

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto

Kirjeenne 7.5.2014, OM 15/41/2013

Tietojärjestelmiin kohdistuvia hyökkäyksiä koskevan EU:n direktiivin (2013/40/EU) kansalliset täytäntöönpanotoimet (ns. tietoverkkodirektiivi)

1 Taustaa

Oikeusministeriö on pyytänyt Valtakunnansyyttäjänvirastolta lausuntoa tietoverkkodirektiivin täytäntöönpanoa käsitelleen työryhmän mietinnöstä, joka on laadittu hallituksen esityksen muotoon. Syyttäjälaitoksen tietotekniikka- ja sananvapausrikosten sekä rasististen ja muiden viharikosten avainsyyttäjä, ylitarkastaja Kukka-Maaria Kankaala on osallistunut jäsenenä työryhmän toimintaan, jolloin syyttäjälaitoksen näkemykset ovat pääosin tulleet mietinnössä huomioiduksi.

Valtakunnansyyttäjänvirasto on aikaisemmin antanut lausuntonsa myös työryhmän toimeksiantoon sisältyvästä identiteettivarkautta koskevasta arviomuistiosta (OM 4/41/2013). Työryhmä on ehdotusta valmistellessaan ottanut huomioon lausunnossamme esitettyjä seikkoja kuten toiselle kuuluvan henkilötiedon väärinkäytön (identiteettivarkauden) kriminalisointitarpeen.

Pydytynä lausuntonaan Valtakunnansyyttäjänvirasto esittää seuraavaa.

2 Identiteettivarkaudesta

Valtakunnansyyttäjänvirasto pitää uutta identiteettivarkauden kriminalisointia itsenäisenä rikoksena perusteltuna ja tarpeellisena.

3 Pakkokeinoista

Työryhmän mietintöön sisältyy poliisin edustajan eriävä mielipide, joka käsittelee identiteettivarkauden esitutkinnassa tarvittavia pakkokeinoja. Valtakunnansyyttäjänvirasto yhtyy poliisin huoleen siitä, että pelkällä rangaistussäännöksellä ei saavuteta mitään, mikäli viranomaisilla ei ole aina käytettävissään riittäviä telepakkokeinoja tunnistamistietojen saamiseksi ja rikoksen selvittämiseksi.

Valtakunnansyyttäjänvirasto esittää, että eriävässä mielipiteessä esitetyin tavoin identiteettivarkaus lisättäisiin pakkokeinolain 10 luvun 6 §:n 2 momentin, esimerkiksi 3-kohdan, luetteloon, jotta televalvonta olisi

4.8.2014

Dnro 60/62/14

käytettävissä myös itsenäisissä identiteettivarkauksissa. Samalla voi olla syytä tarkentaa myös vahingonteko-nimike datavahingonteoksi.

4 Muista säännöksistä

Mietinnössä ja siihen sisältyvissä lakiehdotuksissa on tarkennettu aikaisempia rikosnimikkeitä, tunnusmerkistöjä, tekotapoja ja rangaistusasteikkoja. Näiden osalta Valtakunnansyyttäjänvirastolla ei ole muuta huomautettavaa kuin kvalifioitujen tekumuotojen osalta eräitä, lähinnä teknisiä seikkoja.

Ehdotetun rikoslain 35 luvun 3 b §:n Törkeä datavahingonteko, 38 luvun 6 §:n Törkeä tietoliikenteen häirintä, 38 luvun 7 b §:n Törkeä tietojärjestelmän häirintä ja 38 luvun 8 a §:n Törkeä tietomurto sisältävät kukin hyvin samankaltaiset luettelot rikoksen kvalifiointiperusteista. Kohdat voisivat olla johdonmukaisesti samassa ja todennäköisessä esiintymisjärjestyksessä. Tällöin perusjärjestys olisi törkeän tietojärjestelmän häirinnässä esitetty. Törkeässä datavahingonteossa esitetty 2-kohta siirrettäisiin 3-kohdan jälkeen, törkeässä tietoliikenteen häirinnässä 5-kohta siirrettäisiin ehdotetun 3-kohdan paikalle ja muut kohdat seuraisivat sitä esitetyssä järjestyksessä sekä törkeässä tietomurrossa 1- ja 2-kohta vaihtaisivat paikkaansa.

5 Syyteoikeuden järjestelystä

Valtakunnansyyttäjänvirastolla ei ole huomautettavaa syyteoikeutta koskeviin säännöksiin.

Valtakunnansyyttäjä

Matti Nissinen

Valtionsyyttäjä

Christian Lundqvist